

تحلیل جنبشی تاقدیس امیران در زیرپهنه لرستان، جنوب غرب خرم آباد

زهره قاسمی*، کارشناسی ارشد زمین شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان: ghasemi.zahra9372@gmail.com

رضا علی پور، استادیار گروه زمین شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

سعید معدنی پور، استادیار گروه زمین شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

چکیده

تاقدیس امیران با درازای حدود ۷۰ کیلومتر در ناحیه جنوب باختری زیرپهنه لرستان و در کمربند چین خورده-رانده زاگرس واقع شده که در این تاقدیس بیشترین رخنمون سطحی را سازندهای آسماری و امیران تشکیل می دهند. با توجه به اهمیت ساختارهای تاقدیسی در زیرپهنه لرستان، در این مطالعه هندسه ساختاری و جنبش شناسی این تاقدیس با ترسیم و تفسیر دو نیمرخ ساختاری عمود بر محور تاقدیس مورد بررسی قرار گرفته که نشان دهندهی تاثیر سطوح جدایشی بر دگرختی کلی منطقه مورد مطالعه است. در منطقه مورد مطالعه دو سطوح جدایشی سازند امیران به عنوان سطوح جدایشی بالایی و سازند گرو به عنوان سطوح جدایشی میانی به ترتیب بر هندسه چین خوردگی سطحی و عمقی تاثیرگذار بوده است. ضخامت زیاد سازند امیران سبب تشکیل تاقدیس هایی با طول موج و دامنه کوتاه در سطح و باعث تشکیل چین خوردگی های ناهماهنگ در عمق شده است. تجزیه و تحلیل های هندسی نشان می دهد که تاقدیس امیران یک چین نامتقارن و استوانه ای و از نظر فشردگی باز است.

واژه های کلیدی: زاگرس، لرستان، تاقدیس، امیران، نیمرخ ساختاری

Kinematic analysis of the Amiran anticline in the Lurestan subzone, SW of Khorramabad

Zahra Ghasemi*, MSc Student, Faculty of Basic Science, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran
E-mail: ghasemi.zahra9372@gmail.com

Reza Alipour, Assistant Professor, Faculty of Basic Science, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran
Saeed Madanipour, Assistant Professor, Department of geology, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Abstract

The Amiran anticline with about 70 km length is located in SW of the Lurestan sub-zone, in the Zagros fold and thrust belt, in which the most surface outcrops is the Asmari and Amiran formations. Considering the importance of anticline structures in the Lurestan subzone, in this study the structural and kinematics geometry of this anticline have been studied by construction of two cross-section perpendicular to the anticline axis trace indicating the effect of detachment levels on the general deformation of the study area. There are two detachment levels including the Amirian formation as upper detachment level and the Garau Formation as intermediate detachment level affecting the shallow and deep folding geometry. The high thickness of the Amiran Formation caused formation of low-wavelength and amplitude anticlines at the surface and formation of disharmonic folding. Geometric analyzes indicate that the Amiran anticline is an asymmetric, cylindrical and from tightness view is an open folding.

Key Words: Zagros, Lurestan, Anticline, Amiran, Cross-section

مقدمه

کمربند کوهزایی زاگرس بخشی از ابر قاره پایدار گندوانا و یک حاشیه غیرفعال به ترتیب در زمان پالئوزوئیک و حاشیه غیرفعال در زمان مزوزوئیک می باشد (Bahroudi and Koyi, 2004; Farzipour-Saein et al., 2009). این کمربند که بخشی از سیستم کوهزایی آلپ-همالیا است. به دلیل بسته شدن اقیانوس نئو تتیس و برخورد قاره ای پسین بین صفحات اوراسیا و عرب در اواخر کرتاسه تا سنوزوئیک تشکیل شد (Vernant et al., 2004). و تقریباً بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر از ترکیه تا جنوب شرقی ایران گسترش یافته است (Alavi, 2007; McQuarrie and Van Hinsbergen, 2013). این کمربند که بر روی پی سنگ زاگرس نهشته است ترکیبی از لایه های مقاوم و نامقاوم می باشد که ضخامتی ۱۲-۷ کیلومتر دارد (Alavi, 2007; Allen and Talebian, 2011). در کمربند زاگرس وجود سطوح جدایش متعدد و گسلش راندگی در طی مراحل مختلف